

Försvvarshögskolans rapportering 2018 på Sveriges nationella handlingsplan för genomförande av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet 2016-2020

Ett gemensamt format för rapportering - syfte och arbetssätt

Matrisrapporteringens syfte är att ge en överskådlig bild av varje enskild myndighets verksamhet och bidrag till implementeringen av Sveriges nationella handlingsplan för FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet för perioden 2016-2020 (hädanefter handlingsplanen för kvinnor, fred och säkerhet eller bara handlingsplanen). Den kommer dessutom utgöra grunden för en gemensam sammanställning av Sveriges samlade årliga prestation på handlingsplanen. Dessutom kommer matrisrapporterna kunna användas som underlag för Sveriges vidare rapportering till FN och EU för att visa upp exempel av myndigheters insatser, för att ge budskap om arbetets genomslag och för att påvisa hur arbetet kan drivas framåt med användbar statistik. Matrisen ska även användas för att identifiera utmaningar och dra lärdom av våra erfarenheter kring implementeringen av handlingsplanen.

Handlingsplanen för kvinnor, fred och säkerhet är inte ett formellt styrdokument för myndigheterna. Den konkreta verksamhet som redovisas har därför fastställs av ansvariga myndigheter inom ramen för ordinarie styrning och verksamhetsplanering, men ska härmed rapporteras utifrån de prioriterade strategiska teman med tillhörande delmål som fastställs i avsnitt 4.1 - 4.4 i Sveriges nationella handlingsplan för FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet.

Fler implementerande myndigheter har tillkommit med den nya handlingsplanen, och behovet av att finna vägar för effektiv och användbar rapportering som passar samtliga medverkande myndigheter har ställt ökade krav på effektiv samordning. Således har företrädare för myndigheter och organisationer som ingår i

arbetsgruppen för handlingsplanen för kvinnor, fred och säkerhet gemensamt arbetat fram den matris som nu kommer utgöra rapporteringsramen i vilken berörda myndigheter årligen rapporterar sin verksamhet inom ramen för handlingsplanen.

Följande myndigheter kommer årligen rapportera i matrisen:

Domstolsverket, Folke Bernadotteakademin (FBA), Försvarmakten, Försvvarshögskolan, Kriminalvården, Kustbevakningen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Polismyndigheten, Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), Åklagarmyndigheten och Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).

Det som redovisas i matrisen är den verksamhet som påbörjats eller pågår under perioden 1 januari t.o.m. 31 december varje år. Ifyllt matris skickas in som en bilaga till årsredovisningen i februari.

4.1 Inkluderande fredsprocesser och fredsbyggande	4.2 Konfliktförebyggande	4.3 Stärkt skydd av kvinnor och flickor	4.4 Ledarskap och expertis
<p><i>Synliggöra och stärka kvinnors inflytande och meningsfulla deltagande i fredsprocesser och i freds- och statsbyggande</i></p>	<p><i>Konfliktförebyggande – inkludera kvinnor och män för att motverka strukturella grundorsaker till konflikt och våld</i></p>	<p><i>Stärkt skydd av kvinnor och flickor från alla typer av våld i samband med och efter väpnad konflikt</i></p>	<p><i>Stärkt genusperspektiv och expertis i arbetet för fred och säkerhet</i></p>
<p>4.1.1 Aktivt bidra till och stödja kvinnors deltagande i fredssamtal, genomförande av fredsavtal, i freds- och statsbyggande inklusive övergångsrättsvisa. UD; Sida, FBA; JU; Polismyndigheten; FÖ; Försvarmakten; Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.2.1 Bidra till att kvinnor inkluderas och att kvinnors erfarenheter tillvaratas vid utformning av mekanismer och system för tidig konfliktförvarning och vid konfliktanalyser, samt verka för att genusperspektiv inkluderas i insatser som syftar till att motverka och förebygga konflikt, radikalisering och våldsbejakande extremism. UD; Sida, FBA; Utlandsmyndigheter i fokusländer FÖ; Försvarmakten; JU; Polismyndigheten</p>	<p>4.3.1 Motverka straffrihet för könsrelaterat inklusive konfliktrelaterat sexuellt våld och bidra till stärkt samarbete mellan lokala aktörer, stater och internationella aktörer. Fokus på överlevares rätt till sanning, gottgörelse, tillgång till rättvisa, adekvat vård, traumabehandling och service. UD; Sida Utlandsmyndigheter i fokusländer; JU; Polismyndigheten</p>	<p>4.4.1 Säkerställa att agendan om kvinnor, fred och säkerhet och genusperspektiv integreras i styrdokument, regleringsbrev, strategier, verksamhetsplanering, genomförande, uppföljning och rapportering av verksamheten inom fred och säkerhet UD; Sida, FBA; FÖ; Försvarmakten, FOI JU; Kriminalvården, Kustbevakningen, MSB, Polismyndigheten; Försvårshögskolan</p>
<p>4.1.2 Stödja civilsamhällesorganisationer i konflikt- och postkonfliktländer som arbetar med fredsprocesser och fredsbyggande, med särskilt fokus på kvinnorrättsorganisationer. UD; FBA, Sida Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.2.2 Stödja civilsamhällesorganisationer i konflikt- och postkonfliktländer som arbetar med dialog, förtroendeskapande och konfliktförebyggande arbete, med särskilt fokus på kvinnorrättsorganisationer. UD; FBA, Sida Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.3.2 Stärka kvinnors och flickors fysiska integritet och motverka alla former av våld, tvång och kränkningar av kvinnors och flickors kroppar och integritet, samt stärka möjligheterna till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter före, under och efter konflikt. UD; Sida; Utlandsmyndigheter i fokusländer JU; Polismyndigheten</p>	<p>4.4.2 Myndigheter som verkar inom ramen för Totalförsvaret ska i sin nationella och internationella verksamhet, såsom övningar, samverkan och samordning beakta ett genusperspektiv samt agera i enlighet med kvinnor, fred och säkerhetsagendan. FÖ; Försvarmakten; JU; Kustbevakningen, MSB; Försvårshögskolan</p>
<p>4.1.3 Verka för att ett genusperspektiv inkluderas i fredsavtal, medlings-insatser och i freds- och statsbyggandeprocesser, samt bidra till stärkt genusexpertis i dessa processer. UD; FBA, Sida; JU; Polismyndigheten; FÖ; Försvarmakten; Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.2.3 Bidra till kapacitetsutveckling av lokala myndigheter och institutioner som arbetar med att förebygga och förhindra våld och konflikt samt arbetar för att upprätthålla säkerhet och trygghet bland befolkningen. Bidra till att både kvinnor och män inkluderas i detta arbete. UD; FBA, Sida; JU; Kriminalvården, Polismyndigheten FÖ; Försvarmakten; Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.3.3 I konflikt- och postkonfliktländer stödja kvinnliga människorättsförvarare och kvinnliga ledare som är särskilt utsatta för våld och hot på grund av deras funktion i samhället. Uppmärksamma vikten av adekvata skydds-mekanismer samt stödja uppbyggnaden av dessa. UD; Sida; Utlandsmyndigheter i fokusländer; JU; Polismyndigheten; FÖ; Försvarmakten</p>	<p>4.4.3 Identifiera hinder och förutsättningar för kvinnors och mäns lika deltagande och vidta åtgärder för att uppnå en jämnare könsfördelning på besluts-fattande och ledarskapspositioner inom fred och säkerhet, samt bedriva en aktiv organisations- och personalpolitik som skapar icke-diskriminerande organisationsstrukturer. UD; Sida, FBA; FÖ; Försvarmakten, FOI; JU; Kriminalvården, MSB, Polismyndigheten; Försvårshögskolan</p>
<p>4.1.4 Utveckla och stödja kvinnor som medlare och bygga upp medlingsexpertis. UD; FBA</p>	<p>4.2.4 Stödja program för ekonomisk återhämtning som stärker kvinnors ekonomiska egenmakt i konflikt- och post-konfliktländer UD; Sida; Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.3.4 Bidra till att kvinnor som påverkas av konflikt har möjlighet att påverka utformning, genomförande och utvärdering av humanitära insatser. Efter-fråga att humanitära samarbetspartners integrerar ett genusperspektiv i sin verksamhet och att förebyggande av könsrelaterat våld integreras. UD; Sida; Utlandsmyndigheter i fokusländer; JU; MSB</p>	<p>4.4.4 Säkerställa kompetensutveckling för chefer och medarbetare om agendan för kvinnor, fred och säkerhet och vad ett genusperspektiv innebär i arbetet för fred och säkerhet. Utbildning av chefer sker bland annat genom Gender Coach-programmet. UD; FBA, Sida; FÖ; Försvarmakten, FOI JU; Kriminalvården, Kustbevakningen, MSB, Polismyndigheten; Försvårshögskolan</p>
<p>4.1.5 Stödja kvinnors inflytande och meningsfulla deltagande i utformning och genomförande av säkerhetssektorreform (SSR) och program för avvapning, demobilisering och återanpassning (DDR) samt bidra till att dessa tar hänsyn till kvinnors och mäns, flickors och pojkar behov, perspektiv och förutsättningar, samt stödja kvinnors ökade deltagande inom säkerhetssektorn. UD; FBA, Sida; JU; Polismyndigheten; FÖ; Försvarmakten Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.2.5 Bidra till ökat deltagande av pojkar och män i konfliktförebyggande arbete och arbete för jämställdhet, samt i motverkande av köns-relaterat inklusive konfliktrelaterat sexuellt våld. UD; FBA, Sida; JU; MSB, Polismyndigheten; FÖ; Försvarmakten; Försvårshögskolan Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.3.5 Verka för stärkt datainsamling och könsuppdelad statistik om hur det väpnade våldet drabbar kvinnor och män, flickor och pojkar olika. UD; Sida; JU; Polismyndigheten; FÖ; Försvarmakten Utlandsmyndigheter i fokusländer</p>	<p>4.4.5 Verka för att nå en jämnare könsfördelning och i de fall det är tillämpligt öka andelen kvinnor som sänds ut av Sverige till fredsfrämjande insatser och civila krishanteringsinsatser. FÖ, Försvarmakten JU, Kriminalvården, Kustbevakningen, MSB, Polismyndigheten UD, FBA, Sida</p>
<p>4.1.6 Verka för kvinnors inflytande och meningsfulla deltagande i diskussioner och förhandlingar om nedrustning och icke-spridning, inklusive i internationella organisationer på nedrustningsområdet. UD</p>	<p>4.2.6 Bidra till att ett genusperspektiv integreras i diskussioner, slutdokument och relevanta resolutioner på nedrustnings- och vapenkontrollområdet, samt i dess uttolkning och genomförande, inte minst vad gäller små och lätta vapen. UD</p>		<p>4.4.6 Säkerställa att utsänd personal till fredsfrämjande insatser och krishanteringsinsatser har kunskap om agendan för kvinnor, fred och säkerhet och att utbildningen är anpassad för det specifika uppdraget. UD; FBA, Sida FÖ; Försvarmakten JU; Domstolsverket, Kriminalvården, Kustbevakningen, MSB, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten</p> <p>4.4.7 Stödja och genomföra evidensbaserade studier och forskning inom området kvinnor, fred och säkerhet. UD, FBA, Sida, FÖ, FOI, Försvårshögskolan</p> <p>4.4.8 Sverige ska aktivt verka för att agendan för kvinnor, fred och säkerhet genomförs och att ett genusperspektiv integreras i arbetet för fred och säkerhet inom internationella organisationer såsom EU, Europarådet, FN, Nato och OSSE. UD, FÖ, JU Sveriges representation i Bryssel, Genève, New York, Strasbourg, Sveriges OSSE-delegation i Wien, Sveriges delegation vid Nato</p>

Försvarshögskolan

Försvarshögskolan (FHS) utbildar och forskar inom området Försvar, krishantering och säkerhet. Högskolan är en mötesplats för civilt och militärt, nationellt och internationellt, teori och praktik. Försvarshögskolan hade under 2018 i medeltal 381 anställda, varav 38 % kvinnor. FHS hade 894 helårsstudenter under 2018, varav 27 % kvinnor. Omkring en fjärdedel av dessa studenter läser poänggivande uppdragsutbildning. Därutöver har FHS ett stort antal deltagare i icke poänggivande utbildning. De mest relevanta utbildningsprogrammen i sammanhanget är Officersprogrammet och Försvarshögskolans kandidatprogram i Statsvetenskap med inriktning på krishantering och säkerhet, som ges på kandidatnivå, samt masterprogrammet i Politik och krig och det Högre officersprogrammet, som ges på avancerad nivå. Forskningen och undervisningen bedrivs med speciella inriktningar inom exempelvis ämnena krigsvetenskap, ledarskap och folkrätt. Framtidens ledare inom säkerhetssektorn utbildas vid Försvarshögskolan.

Försvarshögskolans specifika roll i handlingsplanen bygger på lärosätets övergripande uppdrag såsom det beskrivs ovan. Försvarshögskolan har därigenom ett ansvar att bidra till handlingsplanens prioritering 4.4 avseende ledarskap och expertis samt 4.2.5 avseende jämställt deltagande i konfliktförebyggande arbete. Lärosätet bidrar till genomförandet av dessa prioriteringar genom att generera och sprida kunskap om jämställdhets- och genusperspektiv och dess betydelse i arbetet för fred, säkerhet och konfliktförebyggande. I praktiken innebär detta främst att Försvarshögskolan integrerar perspektiven i utbildning och forskning där det är lämpligt och på detta vis höjs kompetensnivån kring jämställdhets- och genusperspektiv hos nuvarande likväl som kommande ledare och nyckelpersoner inom säkerhetssektorn. Försvarshögskolans verksamhet ska i första hand återrapporteras till Utbildningsdepartementet. För en mer heltäckande bild av verksamheten hänvisas till Försvarshögskolans årsredovisning.

Sammanfattning av årets verksamhet inom ramen för handlingsplanen

Försvarshögskolans viktigaste uppgift, för att bidra till genomförandet av de utpekade prioriteringarna, är att stärka forskningen och säkerställa jämställdhets- och genusperspektiv i utbildningen för att på så vis öka expertisen kring detta i arbetet för fred, säkerhet och konfliktförebyggande.

Under 2018 tillsattes en professur och en doktorandtjänst kopplad till forskningsprogrammet avseende kvinnor, fred och säkerhet. Under året har även tre forskningsprojekt erhållit medel för att genomföra undersökningar inom området genus/FN res 1325. Inte minst är det lovande att fältet breddas inom forskningen vid Försvarshögskolan och att alltmer forskning innehåller ett genusperspektiv. Detta torde generera ett mervärde på sikt där olika forskningsområden kan stötta och inspirera varandra. Det sker även en fortsatt satsning på kompetenshöjande insatser för forskande personal, bl.a. genom föreläsningar om genus och säkerhetspolitik samt jämställdhetsintegrering och #metoo/#givaktochbitihop.

Försvarshögskolans målsättning med en ny professur och forskningsprogram är att skapa en internationellt ledande forskningsmiljö som ska stå för ny kunskapsuppbyggnad inom kvinnor, fred och säkerhet. Aktuell forskning ska, genom hög policyrelevans, bygga broar mellan teori och praktik med en problemlösande ambition. Forskningsprogrammet ska öka kunskapen kring kvinnors roll i konflikter och fredsprocesser, genusperspektiv i militära organisationer, operationer och konfliktlösning. Programmet syftar även till att utveckla mer generell forskning kring konfliktförebyggande och fredsbyggande processer. Försvarshögskolans målsättning är att utveckla och stödja säkerhetssektorns arbete inom området, en målsättning som aktuell satsning bedöms bidra till.

Kostnader

Försvarshögskolan har beräknat kostnader som härrör till personalresurser eftersom det primärt är den typen av kostnader som lärosätet har för den här verksamheten. Det är en utmaning att ta fram exakta uppgifter då arbetet med jämställdhet och resolution 1325 oftast sker integrerat i ordinarie verksamhet. Den kostnad som hittills ökat mest kan härröras till forskningsmedel som tilldelats tre forskningsprojekt inom detta tema. Dock kvarstår det att kostnaderna generellt sett utgör en mindre och ospecificerad del av en annan verksamhetskostnad. Utmaningen med kostnadsberäkningen kan antas vara större för Försvarshögskolan då lärosätet har en något annorlunda roll jämfört med övriga utpekade aktörer i den nationella handlingsplanen, vilka i högre utsträckning bedriver arbetet med jämställdhet och resolution 1325 i specifika projekt. En grov uppskattning har ändå tagits fram. Ambitionen är att få kostnadsberäkningen mer precis i kommande redovisningar, allteftersom erfarenhetsvärden från föregående redovisningar kan användas som grund.

Verksamhet	Kostnad i SEK	Relaterar till mål nr	Kommentar
Del av stimulans- och samverkanspott 2018 med tema FN. Res 1325	3 982 774	4.4.7	Tre forskningsprojekt som beviljats inom ramen för stimulans- och samverkanspotten med tema genus/FN Res 1325.

Personalresurser	Kostnad i SEK	Relaterar till mål nr	Kommentar
Kompetenshöjande insatser för forskande personal om jämställdhetsintegrering	102 000	4.4.4 och 4.2.5	Medarbetarseminarium med särskilt inriktning för på forskande personal om genus och säkerhetspolitik. Föreläsning för högskoleförvaltningen om genus och könsnormer. Föreläsning/workshop för samt föreläsning om sexuella trakasserier för FHS personal i kärnverksamheten.
Kompetenshöjande insatser för forskande personal och studerande om jämställdhetsintegrering	52 500	4.4.4 och 4.2.5	Föreläsning för anställda och studerande på temat sexuella trakasserier och kränkande särbehandling.
Arbete med professuren i krigsvetenskap med inriktning kvinnor, fred och säkerhet	90 000	4.4.7	Arbete med att inrätta en professur och en doktorandtjänst, utlysning och anställning av en professor och en doktorand i krigsvetenskap med inriktning kvinnor, fred och säkerhet.
Totala kostnader, verksamhet och personal	4 227 274		

Handlingsplanens prioriterade teman	Verksamhet	Relaterar till delmål nr.	Deltagande	Tidsram	Berörda länder	Partner-skap
4.2 <i>Konflikt-förebyggande</i>	FHS arbetar in WPS-agendan in i utbildningsprogrammen där så är lämpligt.	4.2	FHS			
	För att tydliggöra vikten av att arbete ske utifrån ett genusperspektiv och för jämställdhet har frågan förts in som en stående punkt på högskoleledningens mötesagenda.	4.2.5	Rektors ledningsgrupp	From december 2017		

Mål 4.2: Resultatbeskrivning

Förändringsteori

Försvarshögskolan bedriver större delen av verksamheten i en traditionellt mansdominerad miljö vars huvudfokus inte legat på jämställdhets- och genusperspektiv i verksamheten. För att skapa förändring i denna miljö arbetar FHS med en kombination av rättighetsbaserade och instrumentella argument. I en teoretiskt förankrad kunskapsmiljö kan inte WPS-agendan reduceras till allt för enkla instrumentella argument, och det behövs samtidigt en pedagogisk tydlighet för att förklara varför dessa perspektiv är viktiga för verksamheten – inte bara ur ett rättighetsperspektiv och för att personalen ska må bra, utan även för att nå högsta kvalitet i vår forskning och utbildning. Dessa argument hänger dock ofta ihop i en kreativ kunskapsmiljö där det är av högsta vikt att alla medarbetare känner att de tillåts nå sin fulla potential utan strukturella eller kulturella begränsningar. De instrumentella argumenten är även mycket viktiga för att förklara hur dessa perspektiv påverkar effektiviteten i de mer operativa myndigheternas verksamhet – för vilka vi utför både de civila och militära programmen, och för vilka vi utför en stor del av vår uppdragsforskning.

För att män och kvinnor i professionella funktioner och arbeten ska kunna ta ett tydligt ansvar och arbeta utifrån ett genusperspektiv och för jämställdhet krävs även kunskap och synliggörande av frågan. Därför genomförde Försvarshögskolan under 2018 flertal utbildningstillfällen rörande detta. Jämställdhetsperspektiv synliggörs och hålls också levande genom att det, sedan slutet av 2017, ligger som en stående punkt på mötesagendan för rektors ledningsgrupp. Slutmålet på FHS är en fullständig integrering av jämställdhets- och genusperspektiv i verksamheten. För att uppnå detta görs dock en satsning på en specialfunktion i form av Anna Lindhprofessuren och det forskningsprogram som kommer att omge denna, inklusive anställningen av en doktorand inom området.

Analys av positiva resultat med exempel

Det är fortfarande tidigt i processen för att kunna dra några slutsatser avseende resultatet av ovanstående insatser. Institutionell förändring tar tid. En positiv lärdom är dock att rekryteringen av chefer som har kunskap och intresse för dessa frågor kan skapa förutsättningarna för mer omfattande förändringar. När jämställdhets- och genusperspektiv ges legitimitet och prioritet i ledning och hos chefer skapas förutsättningar för

- Ett mer genomgripande och ambitiöst arbete inom jämställdhetsområdet
- Ny verksamhet inom området, däribland Anna Lindh professuren
- Omfördelning av resurser i syfte att stärka arbetet (i form av centrala stimulansmedel från Forsknings- och utbildningsnämnden).

Analys av utmaningar och lärdomar

Försvarshögskolan gör bedömningen att Metoo-rörelsen, och då särskilt det så kallade akademiupproret samt Försvarens #givakt och bitihop, har satt genusperspektiv och vikten av ett aktivt jämställdhetsarbete högt upp på agendan. Detta är något som lärosätet välkomnar och ser som en positiv drivkraft i arbetet med frågorna. Försvarshögskolans ledning kommer att verka för att denna drivkraft håller i sig och hanteras konstruktivt.

Handlingsplanens prioriterade teman	Verksamhet	Relaterar till delmål nr.	Deltagande	Tidsram	Berörda länder	Partnerskap
4.4 <i>Ledarskap och expertis</i>	Kompetenshöjande insatser för samtliga studerande och anställda vid FHS om #metoo och #givaktochbitihop	4.4.4	Öppen föreläsning för samtliga anställda och studerande	April 2018		
	Kompetenshöjande insatser för forskande personal om genus och säkerhetspolitik	4.4.4	Öppen föreläsning för samtliga anställda	September 2018		
	Workshop på temat hur sexuella trakasserier och kränkande behandling ska motverkas i den egna organisationen	4.4.4	Öppen föreläsning för samtliga anställda samt studerande	September 2018		
	Föreläsning om genus och könsnormer	4.4.4	Anställda i högskoleförvaltningen	Mars 2018		
	Föreläsning om kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier	4.4.4	Anställda vid FHS Karlstad	Mars 2018		
	Inrätta en professur och utlysning av doktorandplats i krigsvetenskap med inriktning kvinnor, fred och säkerhet	4.4.7		Januari 2019		

Mål 4.4: Resultatbeskrivning

Förändringsteori

För att nå målet om ett stärkt genusperspektiv och expertis i arbetet för fred och säkerhet krävs metodiskt och långsiktigt arbete. Dels är det fråga om ett systematiskt arbete i att föra in perspektiven i den forskning och den utbildning som bedrivs, dels är det fråga om ett aktivt arbete för likabehandling av Forsvarshögskolans studerande och personal. Forsvarshögskolans roll inom forskning och utbildning inom området är central och det är därför mycket positivt att lärosätet under 2018 har tillsatt en professur och ett forskningsområde på temat kvinnor, fred och säkerhet. Under 2018 har intensivt arbete pågått för att rekrytera en professor och en doktorand inom detta område. Genom att etablera en forskningsmiljö inriktad mot kvinnor, fred och säkerhet skapas förutsättningar för stärkt forskningsanknytning till området inom Forsvarshögskolans befintliga utbildningar. Forskningsmiljön kan även bidra till att upparbeta ny kunskap om svenska förhållanden och svenska myndigheters arbete inom området. Att arbetet för kvinnor, fred och säkerhet sker med utgångspunkt i forskning och beprövad erfarenhet är en förutsättning för strategins möjlighet till måluppfyllelse. Stärkt forskningsanknytning av arbetet med kvinnor, fred och säkerhet bedöms ge en stabilare grund för det arbete som handlingsplanens övriga myndigheter bedriver. Under 2018 har lokala forskningsmedel delats ut till projekt med koppling till jämställdhet och FN:s resolution 1325.

Forsvarshögskolans likabehandlingsarbete riktat mot studerande och anställda syftar till att ge en verksamhet präglad av jämställdhet och lika villkor. Arbetet utförs systematiskt, i enlighet med diskrimineringslagens krav, och inriktas mot att förebygga och förhindra kränkningar och trakasserier samt identifiera och motverka strukturella hinder i verksamheten. I det sistnämnda är högskolans handlingsplan för jämställdhetsintegrering ett viktigt verktyg. Genom att erbjuda en pedagogisk och professionell miljö som aktivt arbetar för att motverka diskriminering visar Forsvarshögskolan hur teori och praktik behöver samverka inom aktuella områden. För ett trovärdigt och framgångsrikt arbete inom Agenda 1325 krävs att de individer och organisationer som arbetar för kvinnor, fred och säkerhet också lever upp till strategins målsättningar.

Analys av positiva resultat med exempel

Forskning och utbildning karaktäriseras av långa processer där den direkta nyttan av förändrade arbetssätt eller forskningsresultat inte omedelbart kan påvisas. En förändring inom utbildningsprogram kräver i regel flera år för att implementeras och utvärderas. Likaså är den praktiska "nyttan" av forskningsprojekt inte alltid omedelbart uppenbara. Forskning om ett fenomen kräver i regel flera och omfattande analyser för att resultaten ska kunna omsättas i policy och praktik. Den aktuella satsningen i syfte att etablera en forskningsmiljö inom området kvinnor, fred och säkerhet kommer att löpa över flera år. Resultat, i termer av publicerad forskning, beräknas tidigast till 2020. Spridning och mottagning av denna forskning (impact) kan tidigast bedömas under 2021.

Forsvarshögskolans arbete för jämställdhet och likabehandling utvärderas inom ramen för det systematiska likabehandlingsarbetet genom regelbundna enkätstudier riktade mot studerande och personal. Det omfattande arbete med anledning av #MeToo och #Givaktochbitihop som genomfördes under 2018 utvärderas under 2019. Preliminärt bedöms de kunskapshöjande insatserna ha mottagits väl av både studerande och anställda. En utmaning i arbetet är att nu ut till samtliga varför en lärdom är att genomföra kunskapshöjande insatser inom ramen för redan planerad undervisning och verksamhet. För studerande innebär detta att insatser bör förläggas till redan schemalagd undervisningstid. För anställda innebär detta att kunskapshöjande insatser bör förläggas dels till

personalmöten/motsvarande, dels planeras in i lärares kompetensutveckling genom de högskolepedagogiska kurserna. I denna del handlar det primärt om genusmedveten/normkritisk pedagogik och hur en god lärmiljö skapas i undervisningen.

Analys av utmaningar och lärdomar

Utmaningarna förknippade med årets planerade verksamhet har inte varit av påtaglig karaktär. Beredskapen för att kunna hantera eventuella framtida utmaningar skulle kunna ske exempelvis genom att återuppväcka ett genusforskarnätverk vid högskolan. Bedömningen just nu är att det är troligt att det kommer att uppstå utmaningar med den nya professuren och det tillhörande området eftersom det är ett nytt angränsande område till sedan länge etablerad verksamhet. Försvarshögskolans ledning har då en viktig roll genom att tydligt legitimera vikten av detta område.